

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2To/4/2017
Identifikačné číslo spisu:	9517100066
Dátum vydania rozhodnutia:	22.08.2017
Meno a priezvisko:	JUDr. Peter Paluda
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2017:9517100066.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Paludu a sudcov JUDr. Františka Moznera a JUDr. Patrika Príbelského, PhD., v trestnej veci obžalovaného Z. H., nar. XX. N. XXXX v Y., bytom H., G. XXX/XX, pre prečin podplácania podľa § 333 ods. 1, ods. 2 písm. b) Tr. zák., na verejnom zasadnutí dňa 22. augusta 2017 v Bratislave, o odvolaní obžalovaného proti rozsudku Špecializovaného trestného súdu v Pezinku zo dňa 09. mája 2017, sp. zn. PK-1T/8/2017, takto

rozhodol:

Podľa § 321 ods. 1 písm. d), ods. 3 Tr. por. z r u š u j e s a napadnutý rozsudok vo výroku o treste a spôsobe jeho výkonu.

Na podklade § 322 ods. 3 Tr. por. sa obžalovaný

Z. H., nar. XX. N. XXXX v Y., trvale bytom H., G. XXX/XX,

o d s u d z u j e:

Podľa § 333 ods. 2, § 38 ods. 2 Tr. zák. na trest odňatia slobody vo výmere 30 (tridsať) mesiacov.

Podľa § 51 ods. 1 Tr. zák. s použitím § 49 ods. 1 písm. a) Tr. zák. sa obžalovanému výkon uloženého trestu odňatia slobody podmienčne odkladá za súčasného uloženia probačného dohľadu nad jeho správaním v skúšobnej dobe.

Podľa § 51 ods. 2 Tr. zák. sa obžalovanému určuje skúšobná doba v trvaní 2 (dvoch) rokov.

Podľa § 51 ods. 2, ods. 4 písm. g) Tr. zák. sa obžalovanému ako súčasť probačného dohľadu ukladá povinnosť spočívajúca v príkaze podrobiť sa v súčinnosti s probačným a mediačným úradníkom súdu výchovnému programu so zameraním na predchádzanie páchania trestnej činnosti.

Odôvodnenie

Napadnutým rozsudkom Špecializovaný trestný súd v Pezinku (ďalej len súd I. stupňa) uznal obžalovaného Z. H. za vinného zo spáchania prečinu podplácania podľa § 333 ods.1, ods.2 písm. b) Tr. zák., na tom skutkovom základe, že

dňa 29. apríla 2016 v čase medzi 17.15 hod. a 17.30 hod. na ul. J. H. v H. zaparkoval osobné motorové vozidlo zn. Renault Thalia striebornej farby, EČV: H., pred garážou s popisným číslom XXXX/X, z ktorého vybral sivú cestovnú tašku a odniesol ju do predmetnej garáže, ktorú uzamkol, pričom následne k nemu pristúpili colníci Kriminálneho úradu finančnej správy, pobočka Východ Košice, S. I. a Z. I. z dôvodu podozrenia, že Z. H. prechováva tovar, ktorý unikol colnému dohľadu a opakovane ho viackrát vyzvali, aby sa vyjadril, či u seba v motorovom vozidle zn. Renault Thalia striebornej farby, EČV H., resp. v predmetnej garáži, neprechováva tovar, ktorý unikol colnému dohľadu, na čo Z. H. reagoval, že taký tovar neprechováva a nevie, komu patrí garáž, na základe čoho colníci pristúpili k osobnej prehliadke podľa zákona č. 652/2004 Z. z. o orgánoch štátnej správy v colníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 652/2004 Z. z. o orgánoch štátnej správy v colníctve“), pri ktorej našli v pravom vrecku nohavíc Z. H. kľúče, ku ktorým sa Z. H. vyjadril, že nevie od čoho sú, na základe čoho colníci pristúpili k uplatneniu postupu podľa § 25 zákona č. 652/2004 Z. z. o orgánoch štátnej správy v colníctve, spojeného so vstupom do priestorov garáže č. XXXX/X na ul. J. H. v H., pričom jedným z kľúčov, ktoré našli pri prehliadke u Z. H., otvorili visiaci zámok na predmetnej garáži, na čo Z. H. ponúkol colníkom S. I. a Z. I. presne nešpecifikovaný úplatok slovami „Chlapci, ja Vám zaplatím. Vyhodia ma z roboty.“ a následne po tom, čo S. I. išiel telefonicky kontaktovať Operačné stredisko finančnej správy, svoju ponuku zopakoval Z. I. s tým, či sa nevedia nejakým spôsobom dohodnúť, že on to nikomu nepovie, čo Z. I. odmietol, pričom pri následnej prehliadke iných priestorov a pozemkov v priestoroch garáže č. XXXX/X na ul. J. H. v H. sa našli cigarety rôznych značiek o počte 144 673 kusov bez označenia platnou kontrolnou známkou Slovenskej republiky.

Za to mu bol podľa § 333 ods. 2 Tr. zák. s použitím § 38 ods. 2, ods. 4 Tr. zák., s poukazom na § 37 písm. m) Tr. zák. uložený trest odňatia slobody vo výmere 3 rokov.

Podľa § 51 ods. 1 s poukazom na § 49 ods. 1 písm. a) Tr. zák. mu bol výkon trestu odňatia slobody podmienčne odložený a zároveň mu bol uložený probačný dohľad nad jeho správaním v skúšobnej dobe.

Podľa § 51 ods. 2 Tr. zák. mu bola určená skúšobná doba v trvaní 2 rokov.

Zároveň podľa § 51 ods. 4 písm. g) Tr. zák. mu bola uložená povinnosť spočívajúca v príkaze podrobiť sa v súčinnosti s probačným a mediačným úradníkom súdu výchovnému programu, ktorého súčasťou bude v každom roku skúšobnej doby v jednom prípade, povinnosť zúčastniť sa ako verejnosť hlavných pojednávaní Špecializovaného trestného súdu v Pezinku alebo v Banskej Bystrici od otvorenia hlavného pojednávania až do vyhlásenia rozsudku v trestných veciach korupcie podľa §§ 328 až 336 Tr. zák.

Uvedený rozsudok napadol ihneď po vyhlásení odvolaním obžalovaný a to vo všetkých výrokoch.

Obžalovaný prostredníctvom obhajcu písomne odôvodnil svoje odvolanie dňa 14. júna 2017. Uviedol v ňom, že napadnutý rozsudok je vydaný na základe skutkových zistení, ktoré nemajú oporu vo vykonaných dôkazoch, pretože súd vykonané dôkazy nesprávne vyhodnotil. V tejto súvislosti poukázal na to, že colníci kriminálneho úradu finančnej správy pri vykonávaní služobného zákroku voči nemu nepostupovali v súlade so zákonom a prekročili svoju právomoc. Túto skutočnosť konštatoval aj Okresný súd Košice I v rozsudku sp. zn. 8T/2/2017 zo dňa 4. apríla 2017 a obžalovaného spod obžaloby prokurátora Okresnej prokuratúry Košice I právne kvalifikovaného ako prečin porušovania predpisov o štátnych technických opatreniach na označenie tovaru podľa § 279 ods. 1, ods. 2 písm. a) Tr. zák. oslobodil, pretože nebolo dokázané, že sa skutok stal.

Ďalej uviedol, že v súvislosti s postupom colníkov S. I. a Z. I. pri služobnom zákroku prvostupňový súd v odôvodnení napadnutého rozsudku poukázal na § 20 a § 25 zákona č. 652/2004 Z. z. o orgánoch

štátnej správy v colníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Podľa názoru prvostupňového súdu S. I. neporušil pri prehliadke osoby svoje povinnosti, resp. oprávnenia, pretože: „colník je oprávnený vykonať prehliadku osoby v prípade dôvodného podozrenia, že osoba má u seba tovar, ktorý podlieha colnému dohľadu. Možno ju vykonať až vtedy, ak je výzva colníka na vydanie tovaru, ktorý podlieha colnému dohľadu, bezvýsledná. V tomto prípade sa domáhal vydania jedného kľúča od garáže.“ Uvedené odôvodnenie súdu však nekorešponduje s vykonaným dokazovaním, nakoľko z úradného záznamu zo dňa 29. apríla 2016, ako aj z výpovede svedkov I. a I. jednoznačne vyplýva, že v tomto prípade nepostupovali v zmysle zákona č. 652/2004 Z. z. a nevykonávali osobnú prehliadku, ale bezpečnostnú prehliadku.

Konkrétne, svedok S. I. na hlavnom pojednávaní dňa 9. mája 2017 v rámci svojej výpovede uviedol: „Garáž bola zamknutá jednou kladkou a druhá kladka sa nachádzala na streche vozidla. Opätovne bol vyzvaný, aby ju otvoril, čo odmietol. Preto som garáž otvoril ja a to kľúčami, ktoré som našiel pri bezpečnostnej prehliadke.“ Svedok Z. I. vo svojej výpovedi uviedol: „Asi dvakrát bol vyzvaný na otvorenie garáže, ale nechcel ju otvoriť. Kolega vykonal bezpečnostnú prehliadku, pri ktorej našiel zväzok kľúčov a jeden z nich pasoval do visiaceho zámku.“ Bezpečnostnú prehliadku upravuje zákon o Policajnom zbore ako oprávnenie policajta presvedčiť sa, či osoba, proti ktorej vykonáva služobný zákrok, nemá pri sebe zbraň. Vzhľadom na skutočnosť, že služobným zákrokom sa zasahuje do dôležitej oblasti ústavou garantovaných práv a slobôd jednotlivca, nemôže policajt vykonať akýkoľvek služobný zákrok. Prehliadku osoby v zmysle § 22 ods. 1 zákona o policajnom zbore môže policajt vykonať len ak vykonáva služobný zákrok, teda ak vykonáva činnosť, pri ktorej bezprostredne zasahuje do základných práv a slobôd osoby (§ 9 ods. 3 zákona o policajnom zbore) a jej cieľom (účelom) môže byť len bezpečnostná prehliadka osoby, proti ktorej policajt vykonáva služobný zákrok, zameraná na zistenie zbrane, ktorá by mohla ohroziť život alebo zdravie policajta (tzv. bezpečnostný dôvod prehliadky). Z hľadiska zákonnosti nesmie použitie oprávnenia podľa § 22 ods. 1 zákona o policajnom zbore sledovať iný záujem, než vykonanie bezpečnostnej prehliadky zameranej na zistenie a prípadné zaistenie zbrane (uznesenie Okresného súdu Pezinok zo dňa 11. februára 2011, sp. zn. 3T/21/2011). Tak ako prvostupňový súd správne uviedol a ako to vyplýva z vykonaného dokazovania, bezpečnostná prehliadka bola vykonaná bezpochybné za účelom odňatia kľúčov od garáže a teda bola vykonaná v rozpore so zákonom.

Obžalovaný ďalej uviedol, že svedkovia I. a I. mali operatívne informácie o tom, že v garáži J. H. sa majú nachádzať nelegálne nadobudnuté cigarety a teda existovalo podozrenie zo spáchania konkrétnej činnosti. V tejto súvislosti poukázal na rozsudok najvyššieho súdu sp. zn. 1Tdo/12/2015 zo dňa 15. apríla 2015: „Ak ide o podozrenie zo spáchania konkrétnej trestnej činnosti, musia orgány činné v trestnom konaní postupovať výhradne podľa Tr. por. a je neprijateľné, aby postup podľa tohto procesného postupu obchádzali napríklad prostredníctvom postupu podľa zákona č. 171/1993 Z. z. o policajnom zbore, či zákona č. 166/2003 Z. z. o ochrane súkromia.“

Podľa obžalovaného platí všeobecná a nedotknuteľná zásada, že Trestný poriadok je vždy v pomere špeciality k zákonu č. 652/2004 Z. z. o orgánoch štátnej správy v colníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov pokiaľ ide o konkrétne podozrenie zo spáchania skutku, ktorý je trestným činom. V zmysle uvedeného, ak teda existuje čo i len podozrenie, že bol spáchaný trestný čin, v žiadnom prípade nesmú byť úkony vykonané inak ako pri rešpektovaní všetkých práv obhajoby, čo zaručuje len Trestný poriadok. Nie je možné takýto úkon predstierať podľa osobitného právneho predpisu a takto získať zastieraný dôkaz.

Nerešpektovanie zásady zákonnosti vyhľadávania, obstarávania a vykonávania dôkazov otvára dvere svojvôli a nezákonnosti a umožňuje jednotlivcom, aby si sami vybavovali účty napr. za cenu nových zásahov do zákonom chránených práv občanov. V zmysle teórie ovocia otráveného stromu, majúcej pôvod v judikatúre USA a uplatňovanej aj ESĽP je nutné z dokazovania vylúčiť nielen dôkazy získané nezákonnou cestou, ale aj akékoľvek dôkazy priamo z nich odvodené alebo získané na ich základe. Dôkaz získaný nezákonným spôsobom je absolútne neúčinný a musí byť vylúčený z hodnotenia pri zisťovaní skutkového stavu veci. Ak bol získaný dôkaz nezákonným spôsobom, tak potom za

nezákonný sa považuje nielen dôkaz, pri ktorom bola nezákonnosť spôsobená, ale aj každý dôkaz, ktorý bol na základe tohto dôkazu získaný - v tomto prípade ide o výpoveď svedkov S. I. a Z. I..

Obžalovaný uviedol, že je usvedčovaný jedine výpoveďami uvedených svedkov. Súd vierohodnosť ich výpovedí odôvodňuje tým, že policajný zákrok prebehol bezkonfliktne a neboli zistené ani žiadne iné skutočnosti, ktoré by vzbudzovali podozrenie, že členovia hliadky chcú obžalovanému protiprávnym spôsobom poškodiť. Obžalovaný má za to, že rad nezákonných postupov zo strany svedkov I. a I. voči obžalovanému dostatočne spochybňujú vierohodnosť ich svedeckých výpovedí, ako aj pravdivosť konštatovania súdu, že členovia hliadky nechcú obvinenému protiprávnym spôsobom uškodiť. Vierohodnosť týchto svedkov spochybňujú aj závažné rozpory v ich výpovediach, ktoré sú rozporné v zásadných okolnostiach - svedok S. I. v rámci svojej výpovede v prípravnom konaní uviedol: „V čase o 17.15 hod. pristavilo pred garážou č. XXXX/X osobné motorové vozidlo Renault Thalia striebornej farby s evidenčným číslom H.. Bolo spozorované, ako vodič z kufra vykladá čiernu cestovnú tašku a vchádza do danej garáže.“ Svedok Z. I. uviedol: „S kolegom I. sme pozorovali tento objekt, keď prišlo auto a vošlo do tohto garážového komplexu, tak sme išli pozrieť bližšie, aby sme videli, kam to auto ide, do ktorej garáže. Zbadali sme vozidlo striebornej farby Renault Thalia, ktoré stálo pri druhej garáži od konca ľavej strany. Keď sme išli bližšie pozrieť, zbadali sme osobu, ktorá vychádza z garáže a zamyká visiaci zámok.“ Svedok S. I. vo svojej výpovedi v prípravnom konaní uviedol: „Následne za jeho prítomnosti a prítomnosti kolegu Z. I. po márnej výzve na otvorenie dverí garáže, som vyskúšal kľúč, ktorý do kladky, ktorá visela na dverách pasovala a kladka sa otvorila. Následne osoba Z. H. uviedol, že Chlapci, ja Vám zaplatím, vyhodia ma z roboty.“ Z. I. v rámci svojej výpovede z prípravného konania uviedol, že Z. H. mal povedať „Chlapci nerobte, vyhodia ma z roboty, dohodnime sa.“ Na otázku vyšetrovateľa, či mu ponúkol Z. H. v súvislosti s jeho činnosťou úplatok buď konkrétny alebo nekonkrétny, svedok I. uviedol, že nie, povedal len, že sa dohodneme. Na otázku vyšetrovateľa, či sa rozprával s Z. H. v čase telefonického rozhovoru S. I. s operačným strediskom, svedok uviedol: „Áno, na to som zabudol, presne si už nepamätám, aké slová tam boli, ale niečo v tom zmysle, že sa ma Z. H. pokúšal ďalej zlomiť na to rozhodnutie.“ Na otázku vyšetrovateľa, akým spôsobom sa ho pokúšal Z. H. zlomiť na to dohodnutie, svedok odpovedal: „Slovami. Presné slová si nepamätám.“ Na otázku vyšetrovateľa, či vie uviesť obsah alebo podstatu tých slov svedok uviedol: „Chcel sa dohodnúť, aby sme to nechali tak.“ V rámci svojej výpovede na hlavnom pojednávaní si svedok I. už zázrakom pamätal lepšie a uviedol, že Z. H. mal povedať „Chlapci nechajte tak, ja vám zaplatím.“ Ďalej svedok uviedol, že „určite mi povedal niečo v tom zmysle, že nám zaplatí.“

Obžalovaný zdôraznil, že vyšetrovateľ položil svedkovi I. konkrétnu otázku, či mu Z. H. ponúkol úplatok, či už konkrétny alebo nekonkrétny a svedok jednoznačne na túto otázku odpovedal, že nie, Z. H. len povedal, že sa dohodneme. Na hlavnom pojednávaní, ktoré sa konalo o necelý mesiac neskôr, si už bol svedok celkom istý, že mu obžalovaný povedal, že mu zaplatí. Uvedené sa prieči akejkoľvek logike a je evidentné, že svedok nevypovedal pravdivo a preto je nevyhnutné konštatovať, že ide o absolútne nedôveryhodného svedka a na jeho výpoveď nie je možné prihliadať.

Výpovede svedkov sú podľa obžalovaného rozporné aj v ďalších skutočnostiach, napríklad čo sa týka dôvodov vykonania bezpečnostnej prehliadky, avšak vzhľadom na nulitnú dôkaznú hodnotu týchto dôkazov tieto podľa názoru obžalovaného nie je potrebné rozvádzať.

Podľa obžalovaného je neprípustné, aby súd favorizoval výpovede svedkov pred výpoveďou obžalovaného iba z dôvodu ich postavenia ako verejných činiteľov a to napriek existencii množstva pochybností. Napriek tomu, že policajť reprezentuje určitú spoločenskú autoritu, s ktorou sa spája vyššia miera dôvery v jeho konanie, nemožno bez ďalšieho iba z dôvodu takéhoto postavenia považovať jeho výpoveď automaticky za dôveryhodnú a významnejšiu ako ktorýkoľvek iný dôkaz - takýto postup by bol v rozpore so zásadou voľného hodnotenia dôkazov.

Podľa názoru prvostupňového súdu konal obžalovaný v priamom úmysle, čo odôvodnil tým, že motív konania obžalovaného vyplýva zo samotného skutku, a to obava z trestného stíhania s následným možným prepustením zo zamestnania. Ak by aj obžalovaný pripustil, že vyslovil nejakú vetu o dohode, v

tejto súvislosti treba podľa neho brať do úvahy, že mohlo ísť o prípad ľahostajnosti páchatel'a vo vzťahu k následku a je potrebné rozlišovať medzi tzv. pravou a nepravou ľahostajnosťou. Pri pravej ľahostajnosti nie je vyjadrené uzrokovanie páchatel'a, takže aj eventuálny úmysel je priamo vylúčený (R 4/1997). Len z ľahkomyselného správania páchatel'a vo vzťahu k možnému následku nie je možné bez ďalšieho usudzovať, že bol so vzniknutým následkom uzrokován. V danom prípade je teda nutné konštatovať neexistenciu úmyselného zavinenia obžalovaného vo forme priameho úmyslu a o tom, že v dôsledku závažných pochybností nemožno dospieť ani k záveru o existencii jeho zavinenia vo forme nepriameho úmyslu pri protiprávnom konaní, ktorého sa podľa obžaloby mal v predmetnej veci dopustiť.

Obžalovaný tiež poukázal na to, že hlavného pojednávania sa ako verejnosť zúčastnila osoba, ktorej bola súdom, rovnako ako obžalovanému, uložená povinnosť zúčastniť sa hlavných pojednávanií Špecializovaného trestného súdu. Podľa obžalovaného je preto evidentné, že súd bol motivovaný uznať ho za vinného z toho dôvodu, aby bol naplnený výchovný účinok uloženého trestu voči tejto osobe.

Záverom obžalovaný poukázal na to, že v priebehu konania opakovane uvádzal a uvádza, že sa necíti byť vinným, pričom v priebehu celého konania neboli zistené a ani preukázané žiadne objektívne a právne relevantné dôkazy, usvedčujúce ho takým spôsobom, že by bolo možné bez akýchkoľvek pochyb ustáliť, že vôbec došlo k trestnému činu tak, ako to popisuje svedok I.. Prvostupňový súd vo svojom rozhodnutí absolútne nerešpektoval jednu zo základných zásad trestného konania, a to pravidlo „in dubio pro reo“ znamenajúce, že ak sú pochybnosti o otázke viny, ktoré nemožno rozptýliť dostupnými dôkazmi, treba rozhodnúť v prospech obžalovaného. Takéto vzťahy nielenže vo vzťahu k obžalovanému neexistujú, ale v priebehu konania vyšlo najavo viacero skutočností, ktoré vinu obžalovaného veľmi silne spochybňujú.

Na základe uvedených skutočností obžalovaný navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok Špecializovaného trestného súdu zo dňa 9. mája 2017, sp. zn. 1T/8/2017, v zmysle § 322 ods. 3 Tr. por. zmenil tak, že podľa § 285 písm. a) Tr. por. obžalovaného spod obžaloby oslobodí, pretože nebolo dokázané, že sa stal skutok, pre ktorý je obžalovaný stíhaný.

Na verejnom zasadnutí odvolacieho súdu zástupca Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky navrhol odvolanie ako nedôvodné zamietnuť a poukázal na správnosť a zákonnosť všetkých výrokov napadnutého rozsudku.

Obhajca sa pridržiaval v plnej miere písomných dôvodov odvolania a navrhol rozsudok súdu prvého stupňa zrušiť vo výroku o vine i treste a obžalovaného spod obžaloby oslobodiť.

Najvyšší súd ako súd odvolací, na základe riadne a včas podaného odvolania prokurátorom - podľa § 317 odsek 1 Tr. por. preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo. Neopomenul pritom skúmať, či vec neobsahuje chyby odvolaním nevytýkané, ktoré by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 odsek 1 Tr. por. poriadku a dospel k záveru, že odvolanie obžalovaného je čiastočne dôvodné, i keď z iných dôvodov, než sám uvádzal, pričom sú naplnené odvolacie dôvody uvedené v § 321 ods. 1 písm. d) Tr. por. a to vo vzťahu k výroku o treste.

Pokiaľ ide o skutkový stav, najvyšší súd uvádza, že vo vzťahu k skutkovým zisteniam tvoriacim podstatu súdeného prečinu je napadnutý rozsudok výsledkom konania, pri ktorom súd prvého stupňa postupoval podľa ustanovení Tr. por., pričom v konaní nezistil také chyby, ktoré by mohli mať vplyv na objasnenie skutkového stavu veci, tak ako je uvedený v rozsudku okresného súdu a zistenie, že skutok spáchal obžalovaný. Na základe vykonaného dokazovania prvostupňový súd vyvodil správne skutkové závery, pričom sa podrobne zaoberal dôkazmi, tak jednotlivo ako aj v súhrne a svoje závery riadne vysvetlil v odôvodnení rozhodnutia, ktoré je v intenciách ustanovenia § 168 ods. 1 Tr. por.

V danom prípade sa mal obžalovaný dopustiť trestného činu podplácania podľa § 333 ods. 1, ods. 2 písm. b) Tr. zák. a to v súvislosti s páchaním iného trestného činu - konkrétne prečinu porušenia

predpisov o štátnych technických opatreniach na označenie tovaru podľa § 279 ods. 1, 2 písm. a) Tr. zák.

Vo vzťahu k výroku o vine najvyšší súd uvádza, že zo spáchania aktuálne žalovaného prečinu podplácania podľa § 333 ods. 1, ods. 2 písm. b) Tr. zák. bolo jeho spáchanie obžalovanému riadne preukázané a to predovšetkým výpoveďami svedkov S. I., Z. I., ako aj ostatnými listinnými dôkazmi. Zo spisového materiálu vyplýva, že tak svedok S. I., ako i svedok Z. I. (obaja colní referenti Kriminálneho úradu finančnej správy Košice) už v trestných oznámeniach zo dňa 29. apríla 2016 a 30. apríla 2016 (č.l. 1-2 a 4-5 vyšetrovacieho spisu) uviedli, že obžalovaný im v súvislosti s výkonom ich služobnej funkcie uviedol, že sa chce dohodnúť, že im zaplatí a že sa bojí, že ho vyhodí z práce. Následne obžalovaný Z. I. opakovane povedal, že či sa nevie nejako dohodnúť, že on to nikomu nepovie. Rovnaké skutočnosti vyplývajú i z úradného záznamu o výkone služby z 29. apríla 2016, na č.l. 3 vyšetrovacieho spisu. V rovnakom duchu vypovedali svedkovia I. a I. i v prípravnom konaní, i keď svedok I. si vtedy nevedel presne spomenúť, či im ponúkal obžalovaný i úplatok v peňažnej forme. Na svojich tvrdeniach obaja svedkovia zotrvali i vo výpovediach na hlavnom pojednávaní dňa 09. mája 2017, pričom tu už svedok I. uviedol, že im obžalovaný vrazil, že im zaplatí.

Z uvedeného je evidentné, že usvedčujúce výpovede oboch očitých svedkov sú konzistentné a jasne preukazujú spáchanie žalovaného trestného činu. Ak aj svedok I. v prípravnom konaní nevedel presne uviesť, či im obžalovaný sľúbil úplatok v peňažnej forme, tak táto nepresnosť bola jasne spôsobená len plynutím času. Vo svojom predchádzajúcom trestnom oznámení z apríla 2016 totiž jasne uviedol, že im obžalovaný ponúkal „že im zaplatí“. Následne na hlavnom pojednávaní sa mu však pamäťová stopa oživila a jasne uviedol, že obžalovaný im ponúkal „zaplatenie“.

Uvedenému napokon nepriamo nasvedčuje i výpoveď obžalovaného z prípravného konania kde uviedol, že bol pri vykonávaní služobného zákroku v „strese“ a v súvislosti s jeho výsledkom sa bál o prácu.

I keď obžalovaný ponúknutie úplatku poprel, uvedené dôkazy jeho tvrdenie vyvracajú. Jeho výpoveď tak možno hodnotiť ako účelovú, v snahe čo najviac zmierniť, resp. vylúčiť dôsledky trestnoprávnej zodpovednosti.

Ak obžalovaný v odvolaní poukazuje na údajnú nezákonnosť vykonávania osobnej prehliadky i prehliadky iných priestorov a poukazuje na rozhodnutie Okresného súdu Košice I, sp. zn. 8T/2/2017 zo 04. apríla 2017, ktorým bol neprávoplatne oslobodený z prečinu porušenia predpisov o štátnych technických opatreniach na označenie tovaru podľa § 279 ods. 1, ods. 2 písm. a) Tr. zák., tak uvádzané okolnosti sú pre posúdenie jeho trestnoprávnej zodpovednosti pre prečin podplácania irelevantné.

Pre posúdenie trestnoprávnej zodpovednosti za prečin podplácania podľa § 333 ods. 1, ods. 2 písm. b) Tr. zák. a tým i pre naplnenie znakov jeho skutkovej podstaty je podstatné, že páchatel' má vedomosť, že iná osoba obstaráva vec všeobecného záujmu a v tejto súvislosti poskytne, ponúkne alebo sľúbi tejto inej osobe úplatok. Môže tak urobiť priamo alebo cez sprostredkovateľa.

Obžalovanému bolo jasné, že svedkovia I. a I. ako colníci, teda verejní činitelia výkonom svojej právomoci obstarávajú vec všeobecného záujmu, ktorým je ochrana tuzemského trhu pred nelegálnym dovozom tovaru z iného štátu na územie Slovenskej republiky. Podľa legálnej definície uvedenej v § 131 ods. 1 Tr. zák. vecou všeobecného záujmu sa na účely tohto zákona rozumie záujem presahujúci rámec individuálnych práv a záujmov jednotlivca, ktorý je dôležitý z hľadiska záujmov spoločnosti. Z uvedeného je zrejmé, že výkon právomoci verejného činiteľa je vecou všeobecného záujmu. Podľa legálnej definície uvedenej v § 131 ods. 3 Tr. zák. úplatkom sa na účely tohto zákona rozumie vec alebo iné plnenie majetkovej či nemajetkovej povahy, na ktoré nie je právny nárok. Ide o neoprávnenú výhodu, ktorú obdrží „uplácaná osoba“ alebo s jej súhlasom iná osoba a ktorá spočíva spravidla v priamom majetkovom prospechu, resp. vo výhode iného druhu či protislužbe. V oblasti verejného priestoru v zásade nemožno tolerovať žiadne (teda ani „bagateľné“) úplatky.

V danom prípade teda obžalovaný jednoznačne vedel, že príslušníci colného úradu ako verejní činitelia vykonávajú, resp. hodlajú vykonať svoju právomoc a vedome im ponúkol v súvislosti v výkone tejto funkcie (obstarávaním vecí všeobecného záujmu) úplatok v peňažnej forme, (i keď nešpecifikovanej výšky) s cieľom, aby svoju právomoc nevykonali.

Podstatné je, že obžalovaný vedel o obstarávaní vecí všeobecného záujmu - výkone právomoci verejného činiteľa a cieľom aby nebola (riadne) vykonaná, ponúkol verejným činiteľom úplatok.

Pre posúdenie trestnej zodpovednosti za daný prečin je preto absolútne nepodstatné, či páchatel' má (mal) vedomosť o tom, či verejní činitelia vykonávajú (chystajú sa vykonávať) svoju právomoc riadne, resp. či prekročili jej medze. Napokon, v praxi sa často vyskytujú prípady, keď verejný činiteľ ešte len hodlá s určitou špecifickou činnosťou v rámci výkonu svojej právomoci započat'. Páchatel' teda nevie a ani nemôže predpokladať, či verejný činiteľ bude postupovať v súlade s príslušnou právnou úpravou, alebo nie. Na rozpoznanie tohto špecifického znaku preto nie je možné viazať jeho trestnoprávnu zodpovednosť, resp. jej vylúčenie.

To, či verejný činiteľ vykonáva svoju právomoc *lege artis*, je dôležité v súvislosti s posudzovaním naplnenia znakov prípadnej nutnej obrany voči excesívne vykonávanej právomoci verejného činiteľa.

Podľa názoru najvyššieho súdu preto posúdenie, či svedkovia I. a I. vykonávali svoju právomoc *lege artis*, alebo nie, nemá pre vyvodenie trestnej zodpovednosti voči obžalovanému za prečin podplácania žiaden význam.

Posúdenie zákonnosti výkonu právomoci je naopak dôležité pre vyvodenie trestnoprávnej zodpovednosti obžalovaného za prečin porušenia predpisov o štátnych technických opatreniach na označenie tovaru podľa § 279 ods. 1, ods. 2 písm. a) Tr. zák. v konaní vedenom na Okresnom súde Košice I pod sp. zn.: 8T/2/2017. Výsledok tohto konania, nech bude akýkoľvek, však nemá na trestnoprávnu zodpovednosť obžalovaného za prečin podplácania žiaden vplyv.

Nad rámec veci najvyšší súd uvádza, že sa nestotožňuje s tvrdením obžalovaného, že svedkovia I. a I. postupovali pri prehliadke obžalovaného i garáže v rozpore so zákonom. Obaja uvádzali, že „bezpečnostnú“ prehliadku vykonali z dôvodu zistenia, či obžalovaný nemá u seba zbraň, čomu zodpovedá ustanovenie § 23 ods. 1 zákona č. 652/2004 Z. z. Z kontextu celej veci však vyplýva, že obaja svedkovia mali podozrenie, prehliadky obžalovaného podľa ustanovenia § 20 ods. 1 citovaného zákona. Zo strany oboch svedkov teda možno skôr usudzovať len na „technicky nesprávny“ ako protizákonný postup. Tiež následná prehliadka garáže bola zrejme realizovaná v režime § 25 ods. 2 citovaného zákona, teda v rámci „zákonnej licencie“.

Ako však už bola uvedené, právne posúdenie týchto skutočností a okolností je plne v réžii súdu konajúcemu o prečine porušenia predpisov o štátnych technických opatreniach na označenie tovaru podľa § 279 ods. 1, ods. 2 písm. a) Tr. zák.

Tiež odvolacia námietka obžalovaného, že súd prvého stupňa bol motivovaný uznať obžalovaného za vinného z dôvodu, že na pojednávaní sa ako verejná osoba zúčastnila odsúdená osoba, ktorej bola týmto súdom uložená povinnosť zúčastniť sa hlavných pojednávaní, vyznieva absurdne. Ak by súd bol motivovaný vždy uznať vinu obžalovaného a uložiť trest vždy, keď sa na pojednávaní zúčastní verejná osoba, bolo by každé verejné súdne konanie v trestných veciach vo svojej podstate nezákonné.

Bolo preto jednoznačne preukázané, že obžalovaný svojim konaním naplnil všetky znaky skutkovej podstaty prečinu podplácania podľa § 333 ods. 1, ods. 2 písm. b) Tr. zák. tak, ako to konštatoval Špecializovaný trestný súd vo výroku o vine napadnutého rozsudku. Najvyšší súd sa s týmto výrokom stotožňuje a v podrobnostiach poukazuje na odôvodnenie súdu prvého stupňa v napadnutom rozsudku, s ktorým sa stotožnil.

Zároveň však najvyšší súd pri vykonávaní svojej prieskumnej právomoci zistil, že súd prvého stupňa pochybil pri ukladaní trestu, keď u obžalovaného vzhliadol priťažujúcu skutočnosť podľa § 37 písm. m) Tr. zák. a trest ukladal v upravenej trestnej sadzbe podľa § 38 ods. 4 Tr. zák.

Tento svoj postup odôvodnil súd prvého stupňa tým, že „uznal však priťažujúcu okolnosť podľa § 37 písm. m) Trestného zákona, keď prihliadol na to, že Z. H. bol už za trestný čin odsúdený. Aj keď súd môže podľa povahy predchádzajúceho odsúdenia na túto okolnosť neprihliadať, v tomto prípade nevzal do úvahy, že posledné odsúdenie Okresného súdu Košice II je už zahladené. Prihliadol najmä na časovú súvislosť, keď rozsudok vo veci 8T 69/2014 bol vyhlásený dňa 01.03.2016 a trestný čin v tejto veci spáchal už po necelej dvoch mesiacoch“.

Takýto postup je v rozpore so zákonom a najvyšší súd sa s ním nestotožňuje.

Obžalovaný bol v minulosti 3 krát súdne trestaný v priebehu rokov 1989 až 2014, pričom vo všetkých prípadoch sa na obžalovaného hľadí, akoby nebol odsúdený.

Ak bolo odsúdenie páchatel'a zahladené v zmysle § 93 Tr. zák. sa na neho hľadí, akoby nebol odsúdený. Vzniká tým zákonná fikcia neodsúdenia, ktorá je hmotnoprávnym dôsledkom zahladenia odsúdenia a to okamihom právoplatnosti rozhodnutia súdu o zahladení odsúdenia, resp. priamo zo zákona.

V prípade predchádzajúceho zahladenia odsúdenia preto nemožno recidívu páchatel'a posudzovať ako priťažujúcu okolnosť podľa § 37 písm. m) Tr. zák. Zahladenie odsúdenia však nebráni súdu, aby pri hodnotení osoby páchatel'a prihliadol na skutočnosť, že v minulosti spáchal trestný čin a vyvodil z nej príslušné právne závery na sklon páchatel'a k trestnej činnosti a možnosti jeho nápravy (napr. R 6/1975).

Sumarizujúc a zväziac uvedené skutočnosti potom dospel najvyšší súd k záveru, že u obžalovaného nie je daná žiadna priťažujúca ani poľahčujúca okolnosť a preto nie je potrebné rozpätie trestnej sadzby upravovať a preto bol trest ukladaný nanovo v zákonom rozpätí trestnej sadzby 2 až 5 rokov. Pri individualizácii trestu a hodnotení sklonu obžalovaného k páchaniu trestnej činnosti a možnosti jeho nápravy prihliadol najvyšší súd na skutočnosť, že i keď má obžalovaný všetky tresty zahladené, spáchal v krátkej dobe pred aktuálnym deliktom prečin podľa § 279 ods. 1, ods. 2 písm. a) Tr. zák.

Uvedené pochybenie konvalidoval potom najvyšší súd zrušením výroku o treste v napadnutom rozsudku, pričom sám o treste nanovo rozhodol.

Preto následne trest individualizoval v strede zákonnej trestnej sadzby, vo výmere 2 a pol roka, pričom jeho výkon podmenečne odložil na skúšobnú dobu v trvaní 2 roky za súčasného uloženia probačného dohľadu.

V rámci stanovenia probačného dohľadu bola obžalovanému uložená povinnosť podrobiť sa v súčinnosti s probačným a mediačným úradníkom súdu výchovnému programu so zameraním na predchádzanie páchania trestnej činnosti.

Pôvodne uloženú povinnosť súdom prvého stupňa považoval odvolací súd za povinnosť, ktorá by nedôvodne vo zvýšenej miere obmedzovala obžalovaného. Je potrebné poukázať na skutočnosť, že súdne konania, účasť na ktorých mu bola pôvodne uložená ako povinnosť, môžu trvať dlhšiu dobu. Obžalovaný by v súvislosti s povinnou účasťou musel periodicky žiadať od zamestnávateľa pracovné voľno a na pojednávania cestovať relatívne dlhú vzdialenosť. To by mohlo jednak ohroziť trvanie jeho pracovného pomeru a nad rámec potrebnosti by mohlo zasahovať do jeho súkromného života.

Takto uložený trest považuje najvyšší súd za plne súladný s potrebami individuálnej i generálnej prevencie.

Na základe vyššie uvedených skutočností preto odvolací súd rozhodol tak, že zrušil rozsudok súdu

prvého stupňa vo výroku o treste a spôsobe jeho výkonu a sám rozhodol nanovo o treste.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný riadny opravný prostriedok.